

DECYZJE

DECYZJA RADY (WPZiB) 2020/1999

z dnia 7 grudnia 2020 r.

w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 29,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, i zobowiązała się do ochrony tych wartości, które odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu pokoju i trwałego bezpieczeństwa i są filarami jej działań zewnętrznych.
- (2) Prawa człowieka są powszechne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane. Państwa ponoszą główną odpowiedzialność za poszanowanie i ochronę praw człowieka, jak również spełnianie obowiązków w tej dziedzinie, w tym za zapewnianie przestrzegania prawa międzynarodowego praw człowieka. Pogwałcenia i naruszenia praw człowieka na całym świecie, w tym znaczący udział podmiotów niepaństwowych w naruszeniach praw człowieka, a także poważny charakter wielu takich czynów, wciąż budzą istotne obawy. Czyny takie naruszają zasady działań zewnętrznych Unii określone w art. 21 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz zagrażają celom tych działań określonym w ust. 2 tego artykułu.
- (3) W dniu 9 grudnia 2019 r. Rada z zadowoleniem przyjęła zainicjowanie przez Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej „Wysokim Przedstawicielem”) prac przygotowawczych mających na celu ustanowienie unijnego systemu o ogólnym zakresie zastosowania przewidującego środki ograniczające w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka.
- (4) Niniejsza decyzja ustanawia ramy dotyczące ukierunkowanych środków ograniczających w celu zaradzenia poważnym pogwałceniom i naruszeniom praw człowieka na całym świecie. W tym względzie Rada podkreśla znaczenie prawa międzynarodowego praw człowieka i interakcji między prawem międzynarodowym praw człowieka a międzynarodowym prawem humanitarnym przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu ukierunkowanych środków ograniczających na mocy niniejszej decyzji. Niniejsza decyzja nie ma wpływu na stosowanie innych istniejących lub przyszłych decyzji Rady w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ustanawiających środki ograniczające w związku z sytuacją w niektórych państwach trzecich w odpowiedzi na pogwałcenia lub naruszenia praw człowieka.
- (5) Takie ukierunkowane środki ograniczające będą służyć realizacji celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określonych w art. 21 TUE oraz przyczynią się w szczególności do działań Unii służących umacnianiu i wspieraniu demokracji, państwa prawnego, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego, zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. b) TUE. Zastosowanie takich ukierunkowanych środków ograniczających jest spójne z ogólną strategią Unii w tej dziedzinie i wzmacnia zdolności Unii w zakresie propagowania przestrzegania praw człowieka.
- (6) Konieczne są dalsze działania Unii, aby wprowadzić w życie niektóre środki,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Niniejsza decyzja ustanawia ramy dotyczące ukierunkowanych środków ograniczających w celu zaradzenia poważnym pogwałceniom i naruszeniom praw człowieka na całym świecie. Ma ona zastosowanie do:

- a) ludobójstwa;

- b) zbrodni przeciwko ludzkości;
- c) następujących poważnych pogwałceń lub naruszeń praw człowieka:
  - (i) tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania,
  - (ii) niewolnictwa,
  - (iii) pozasądowych, doraźnych lub arbitralnych egzekucji lub zabójstw,
  - (iv) wymuszonych zaginięć osób,
  - (v) arbitralnych aresztowań lub zatrzymań;
- d) innych pogwałceń lub naruszeń praw człowieka, które obejmują między innymi następujące pogwałcenia lub naruszenia, w zakresie, w jakim są one szeroko rozpowszechnione, systematyczne lub w inny sposób poważne w odniesieniu do celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej:
  - (i) handel ludźmi, jak również naruszenia praw człowieka przez przemytników migrantów, o czym mowa w niniejszym artykule,
  - (ii) przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć,
  - (iii) pogwałcenia lub naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się,
  - (iv) pogwałcenia lub naruszenia wolności wyrażania opinii i wolności wypowiedzi,
  - (v) pogwałcenia lub naruszenia wolności religii lub przekonań.

2. Do celów stosowania ust. 1 należy uwzględnić międzynarodowe prawo zwyczajowe i powszechnie przyjęte instrumenty prawa międzynarodowego, takie jak:

- a) Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych;
- b) Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;
- c) Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa;
- d) Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania;
- e) Międzynarodowa konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej;
- f) Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
- g) Konwencja o prawach dziecka;
- h) Międzynarodowa konwencja o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;
- i) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych;
- j) Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;
- k) Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego;
- l) Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Do celów niniejszej decyzji osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy mogą obejmować:

- a) podmioty państwowe;
- b) inne podmioty, które sprawują faktyczną kontrolę nad danym terytorium lub sprawują na nim faktyczną władzę;
- c) inne podmioty niepaństwowe.

4. Przy sporządzaniu lub zmianie wykazu zawartego w załączniku w odniesieniu do innych podmiotów niepaństwowych, o których mowa w ust. 3 lit. c), Rada uwzględni w szczególności następujące elementy:

- a) cele wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określone w art. 21 TUE; oraz
- b) powagę lub skutki naruszeń.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do uniemożliwienia wjazdu na ich terytoria lub przejazdu przez te terytoria wymienionych w załączniku:
  - a) osób fizycznych, które są odpowiedzialne za czyny wymienione w art. 1 ust. 1;
  - b) osób fizycznych, które udzielają finansowego, technicznego lub materialnego wsparcia przy popełnianiu czynów wymienionych w art. 1 ust. 1 lub w inny sposób uczestniczą w popełnianiu tych czynów, w tym poprzez planowanie tych czynów, kierowanie nimi, zlecenie ich, udzielanie pomocy w ich popełnianiu oraz ich przygotowywanie, ułatwianie ich lub zachęcanie do nich;
  - c) osób fizycznych powiązanych z osobami, o których mowa w lit. a) i b).
2. Ust. 1 nie zobowiązuje państwa członkowskiego do odmówienia własnym obywatelom wjazdu na swoje terytorium.
3. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przypadków, w których państwo członkowskie jest związane zobowiązaniami na mocy prawa międzynarodowego, a mianowicie:
  - a) jako państwo przyjmujące międzynarodową organizację międzyrządową;
  - b) jako państwo przyjmujące międzynarodową konferencję zwołaną przez Organizację Narodów Zjednoczonych lub pod auspicjami tej organizacji;
  - c) na mocy umowy wielostronnej przyznającej przywileje i immunitety; lub
  - d) na podstawie traktatu pojednawczego (traktatu laterańskiego) z 1929 r. zawartego między Stolicą Apostolską (Państwem Watykańskim) a Włochami.
4. Ust. 3 uznaje się za mający zastosowanie również w przypadkach, gdy państwo członkowskie jest państwem przyjmującym Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).
5. Rada jest należycie informowana o wszystkich przypadkach udzielenia przez państwo członkowskie zwolnienia na podstawie ust. 3 lub 4.
6. Państwa członkowskie mogą udzielić zwolnienia ze środków nałożonych na podstawie ust. 1 w przypadku gdy podróż jest uzasadniona pilną potrzebą humanitarną lub uczestnictwem w posiedzeniach międzyrządowych, posiedzeniach, które są popierane przez Unię lub w posiedzeniach, których gospodarzem jest Unia lub państwo członkowskie sprawujące przewodnictwo w OBWE, podczas których prowadzony jest dialog polityczny bezpośrednio propagujący cele polityczne odnośnych środków ograniczających, w tym położenie kresu poważnym pogwałceniom i naruszeniom praw człowieka oraz propagowanie praw człowieka.
7. Państwa członkowskie mogą też udzielić zwolnienia ze środków nałożonych na podstawie ust. 1 w przypadku, gdy wjazd lub przejazd jest niezbędny do przeprowadzenia postępowania sądowego.
8. Państwo członkowskie zamierzające udzielić zwolnienia, o którym mowa w ust. 6 lub 7, powiadamia o tym Radę na piśmie. Zwolnienia uznaje się za udzielone, chyba że członek Rady wnieśli pisemny sprzeciw w terminie dwóch dni roboczych od otrzymania powiadomienia o proponowanym zwolnieniu. W przypadku gdy członek Rady wnieśli sprzeciw, Rada może, stanowiąc większością kwalifikowaną, postanowić o przyznaniu proponowanego wyłączenia.
9. W przypadku gdy państwo członkowskie zezwala na podstawie ust. 3, 4, 6, 7 lub 8 na wjazd na swoje terytorium lub przejazd przez swoje terytorium osób wymienionych w załączniku, zezwolenie jest ściśle ograniczone do celu, w jakim zostało udzielone, i do osób, których bezpośrednio dotyczy.

Artykuł 3

1. Zamraża się wszelkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do lub będące własnością, w posiadaniu lub znajdujące się pod kontrolą wymienionych w załączniku:
  - a) osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, które są odpowiedzialne za czyny wymienione w art. 1 ust. 1;
  - b) osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, które udzielają finansowego, technicznego lub materialnego wsparcia przy popełnianiu czynów wymienionych w art. 1 ust. 1 lub w inny sposób uczestniczą w popełnianiu tych czynów, w tym poprzez planowanie tych czynów, kierowanie nimi, zlecenie ich, udzielanie pomocy w ich popełnianiu oraz ich przygotowywanie, ułatwianie ich lub zachęcanie do nich;

c) osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów powiązanych z osobami fizycznymi lub prawnymi, podmiotami lub organami, o których mowa w lit. a) i b).

2. Nie udostępnia się – bezpośrednio ani pośrednio – osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom wymienionym w załączniku ani na ich rzecz żadnych środków finansowych ani zasobów gospodarczych.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 właściwe organy państw członkowskich mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub na udostępnienie niektórych środków finansowych lub zasobów gospodarczych na warunkach, jakie uznają za stosowne, po ustaleniu, że dane środki finansowe lub zasoby gospodarcze są:

- a) niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów wymienionych w załączniku oraz członków rodzin pozostających na utrzymaniu takich osób fizycznych, w tym do dokonania płatności za żywność, płatności z tytułu najmu lub kredytu hipotecznego, płatności za leki i leczenie, płatności podatków, składek ubezpieczeniowych oraz opłat za usługi użyteczności publicznej;
- b) przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych kosztów honorariów lub zwrotu poniesionych wydatków związanych z usługami prawniczymi;
- c) przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat lub należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych;
- d) niezbędne do pokrycia nadzwyczajnych wydatków, pod warunkiem że odpowiedni właściwy organ powiadomił właściwe organy pozostałych państw członkowskich oraz Komisję o powodach, dla których uważa, że należy udzielić szczególnego zezwolenia, co najmniej dwa tygodnie przed jego udzieleniem; lub
- e) przedmiotem wpłaty na rachunek lub wypłaty z rachunku misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej posiadającej immunitet na mocy prawa międzynarodowego, w zakresie, w jakim płatności te są przeznaczone na oficjalne cele misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej.

Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie i Komisję o każdym zezwoleniu udzielonym na podstawie niniejszego ustępu.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 właściwe organy państw członkowskich mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) środki finansowe lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia arbitrażowego wydanego przed dniem, w którym osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ, o których mowa w art. 1, umieszczono w wykazie w załączniku, lub orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych w Unii, lub orzeczenia sądowego wykonalnego w danym państwie członkowskim, przed tym dniem lub później;
- b) środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub taką decyzją lub uznanych za zasadne w takim orzeczeniu lub takiej decyzji, w granicach określonych przez mające zastosowanie przepisy ustawowe i wykonawcze regulujące prawa osób, którym takie roszczenia przysługują;
- c) orzeczenie lub decyzja nie przynoszą korzyści osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi wymienionym w załączniku; oraz
- d) uznanie tego orzeczenia lub tej decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym danego państwa członkowskiego.

Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie i Komisję o każdym zezwoleniu udzielonym na podstawie niniejszego ustępu.

5. Ust. 1 nie uniemożliwia osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi, wymienionym w załączniku, dokonywania płatności należnej z tytułu umowy, porozumienia lub zobowiązania, zawartych lub powstałych przed dniem umieszczenia takiej osoby fizycznej lub prawnej, takiego podmiotu lub takiego organu w wykazie zawartym w załączniku, pod warunkiem że dane państwo członkowskie ustaliło, że płatności nie otrzymuje – bezpośrednio lub pośrednio – osoba fizyczna lub prawna, podmiot lub organ o których mowa w ust. 1.

6. Ust. 2 nie stosuje się do uznawania zamrożonych rachunków:

- a) odsetkami lub innymi dochodami z tych rachunków;

- b) płatnościami należnymi z tytułu umów, porozumień lub zobowiązań, które zostały zawarte lub powstały przed dniem objęcia tych rachunków środkami przewidzianymi w ust. 1 i 2; lub
- c) płatnościami należnymi z tytułu orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych lub orzeczeń arbitrażowych wydanych w Unii lub wykonalnych w danym państwie członkowskim, pod warunkiem że wszelkie takie odsetki, inne dochody i płatności nadal podlegają środkom przewidzianym w ust. 1.

Artykuł 4

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i 2 właściwe organy w państwach członkowskich mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub na udostępnienie niektórych środków finansowych lub zasobów gospodarczych na warunkach, jakie uznają za stosowne, po ustaleniu, że przekazanie takich środków finansowych lub zasobów gospodarczych jest niezbędne do celów humanitarnych, takich jak świadczenie lub ułatwianie świadczenia pomocy, co obejmuje dostarczanie artykułów medycznych i żywności lub przewóz pracowników organizacji humanitarnej oraz udzielanie związanej z tym pomocy, lub też na potrzeby ewakuacji.
2. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie i Komisję o każdym zezwoleniu udzielonym na podstawie niniejszego artykułu w terminie czterech tygodni od udzielenia zezwolenia.

Artykuł 5

1. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek państwa członkowskiego lub Wysokiego Przedstawiciela, sporządza i zmienia wykaz zawarty w załączniku.
2. Rada przekazuje decyzje, o których mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem umieszczenia w wykazie, danej osobie fizycznej lub prawnej, danemu podmiotowi lub danemu organowi bezpośrednio — jeżeli adres jest znany — albo w drodze opublikowania ogłoszenia, umożliwiając tej osobie fizycznej lub prawnej, takiemu podmiotowi lub takiemu organowi przedstawienie uwag.
3. W przypadku przedstawienia uwag lub istotnych nowych dowodów, Rada dokonuje przeglądu decyzji, o której mowa w ust. 1, i powiadamia odpowiednio daną osobę fizyczną lub prawną, dany podmiot lub dany organ.

Artykuł 6

1. W załączniku zamieszcza się uzasadnienie umieszczenia w wykazie osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, o których mowa w art. 2 i 3.
2. W załączniku zamieszcza się informacje, które są niezbędne do zidentyfikowania danych osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, o ile informacje te są dostępne. W przypadku osób fizycznych informacje takie mogą obejmować: imiona i nazwiska oraz pseudonimy, datę i miejsce urodzenia; obywatelstwo; numer paszportu i numer dowodu tożsamości; płeć; adres, jeżeli jest znany; oraz funkcję lub zawód. W przypadku osób prawnych, podmiotów lub organów informacje takie mogą obejmować: nazwy, miejsce i datę rejestracji, numer ewidencyjny i miejsce prowadzenia działalności.

Artykuł 7

1. Rada i Wysoki Przedstawiciel przetwarzają dane osobowe w celu realizacji zadań wynikających z niniejszej decyzji, w szczególności:
  - a) w przypadku Rady: w celu przygotowywania i wprowadzania zmian do załącznika;
  - b) w przypadku Wysokiego Przedstawiciela: w celu przygotowywania zmian do załącznika.
2. Rada i Wysoki Przedstawiciel mogą, w stosownych przypadkach, przetwarzać odpowiednie dane dotyczące przestępstw popełnionych przez wymienione w wykazie osoby fizyczne, wyroków skazujących takie osoby lub środków bezpieczeństwa dotyczących takich osób, jedynie w zakresie, w jakim przetwarzanie to jest niezbędne do opracowania załącznika.

3. Do celów niniejszej decyzji Rada i Wysoki Przedstawiciel są wyznaczeni jako „administratorzy” w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽¹⁾ w celu zapewnienia, aby zainteresowane osoby fizyczne mogły wykonywać swoje prawa zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1725.

Artykuł 8

Nie są zaspokajane żadne roszczenia w związku z umową lub transakcją, których wykonanie zostało zakłócone, bezpośrednio lub pośrednio, w całości lub części, przez środki nałożone na podstawie niniejszej decyzji, w tym roszczenia o naprawienie szkody lub wszelkie inne roszczenia tego rodzaju, takie jak roszczenia o odszkodowanie lub roszczenia wynikające z gwarancji, w szczególności roszczenia o przedłużenie terminu płatności lub o spłatę obligacji, gwarancji lub zabezpieczeń, w szczególności gwarancji finansowych lub zabezpieczeń finansowych w dowolnej formie – jeżeli wystąpiły z nimi:

- a) wskazane osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy wymienione w załączniku;
- b) osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy działające za pośrednictwem lub w imieniu osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, o których mowa w lit. a).

Artykuł 9

Aby zapewnić maksymalne oddziaływanie środków określonych w niniejszej decyzji, Unia zachęca państwa trzecie do przyjmowania środków ograniczających podobnych do środków przewidzianych w niniejszej decyzji.

Artykuł 10

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 8 grudnia 2023 r. i podlega ona stałemu przeglądowi. Środki określone w art. 2 i 3 stosuje się w odniesieniu do osób fizycznych i prawnych, podmiotów i organów wymienionych w załączniku do dnia 8 grudnia 2021 r.

Artykuł 11

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 grudnia 2020 r.

W imieniu Rady
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

ZAŁĄCZNIK

Wykaz osób fizycznych i prawnych, podmiotów i organów, o których mowa w art. 2 i 3

- A. Osoby fizyczne
  - B. Osoby prawne, podmioty i organy
-